

Villa Op Honk, Rijswijk
Kastanjelaan 14
6883 HZ Velp

Monumentgegevens

Monumentnummer 0000327
Inschrijving register 21 november 2008
Kadastrale aanduiding Velp H 925

Historie en ligging:

Dit karakteristieke blokvormige pand, dat op een verbouwingstekening uit 1917 onder de naam "Rijswijk" bekend was, ligt iets terug aan de zuidzijde van de Kastanjelaan. Het huis heeft aan de voorzijde een kleine voortuin met oprijlaan, die van de Kastanjelaan gescheiden is door een laag smeedijzeren spijlenhek met gietijzeren kolommen. Het pand werd rond 1865-1870 gebouwd in een eclectische stijl, waarin invloeden uit het neoclassicisme aan te wijzen zijn. De oorspronkelijke laanbeplanting met kastanjabomen is verdwenen. De voorgevel van het pand is naar de tussen 1862 en 1865 aangelegde spoorlijn Arnhem-Zutphen gericht. Aan de achterzijde van het pand bevindt zich een later aangebouwde leerfabriek met één bouwlaag en een plat dak. Bij de villa behoort inmiddels ook het voormalige, sterk aangetaste koetshuis dat oorspronkelijk bij Kastanjelaan 7 hoorde.

Plattegrond en opbouw:

Het pand heeft twee bouwlagen en is aan alle zijden voorzien van een ruwe laag sierpleister. Om het pand loopt een gepleisterde en in een donkere kleur geschilderde plint. Het afgeplatte schilddak is belegd met rode muldenpannen. Op het dak bevindt zich een schoorsteen. De gevel wordt onder de omlopende en verspringende kroonlijst afgesloten door een architraaflijst en een vlak fries. Aan de voorgevelzijde wordt de kroonlijst ondersteund door consoles.

Voorgevel:

De voorgevel heeft een symmetrische indeling met drie vensterassen. De gevel wordt aan weerszijden afgesloten met gepleisterde hoeklisenen die op de begane grond geblokt zijn en ter hoogte van de verdieping voorzien zijn van een verdiept paneel met een gebogen bovenzijde. De middenas is risalerend en bevat een ingangsportiek met een licht getoogde bovendorpel en een geprofileerde stucomlijsting. In het portiek bevindt zich een paneeldeur met twee gietijzeren roosters, voorzien van medaillons met een bloemmotief. Boven de deur een enkelruits bovenlicht. Boven de ingangsportiek is een houten balkon op bewerkte consoles aangebracht, waarvan de hoekkolommen verdiepte paneeltjes hebben. Het hekwerk is van gietijzer. De dubbele balkondeuren draaien naar binnen en hebben een enkelruits bovenlicht met getoogde bovenzijde. Rond de balkondeuren én rond alle vensters in de voorgevel bevindt zich een gestucte profiellijst met daarboven een licht getoogde waterlijst met oreilles. De vensters op de begane grond bevatten schuiframen, die op de verdieping stolpramen. De vensterdorpels zijn van hout. Op de verdiepingscheiding is een geprofileerde cordonlijst aangebracht, die ter hoogte van de vensterdorpels van de verdieping vensters verspringt. In de hierdoor ontstane ruimte tussen deze lijst en de waterlijsten van de begane grond vensters zijn twee, elkaar spiegelende, verdiepte panelen met afgeschuinde onderzijde aangebracht. Onder de vensters op de begane

grond bevinden zich eveneens verdiepte panelen. Het dakschild heeft boven de middenas een dakkapel met twee gekoppelde rondboogvensters. De kapel heeft een van profiellijsten voorziene topgevel en een zadeldakje met gesneden sierlijst.

Linker zijgevel:

De linkerzijgevel is onderkelderd en aan de rechterzijde afgesloten met een hoekpilaster en een dubbele naar binnen draaiende deur met panelen en glasvulling en voorzien van een enkelruits getoogd bovenlicht. Links bevindt zich een dubbel draairaam in een gedeeltelijk dichtgezette vensteropening met daarnaast een éénlaags keukenuitbouw die in 1917 werd aangebracht. Deze uitbouw is aan de korte zijden voorzien van een deur en een recht afgesloten T-schuifraam. De lange zijde heeft een 4-ruits raam met verticale ijzeren spijlen. De uitbouw wordt aan de bovenzijde afgesloten met een bakgoot en een plat dak. Op de verdieping bevindt zich rechts een enkelruits schuifraam met getoogd bovenlicht en een getoogd T-schuifraam. Tussen beide vensters in is na 1917 een groot zesdelig kozijn met verhoogde middenpartij aangebracht ter verlichting van het trappenhuis. Het raam heeft een glas in-lood vulling.

Achtergevel:

De achtergevel heeft op de begane grond een moderne aanbouw met plat dak, waarin de leerfabriek gehuisvest is. Op de verdieping bevinden zich drie getoogde vensters; twee met dubbele draairamen en een enkelruits bovenlicht, één met een schuifraam en een gedeeld bovenlicht. Tussen de vensters bevindt zich rechts een klein vierkant venstertje en links een uitgebouwde schoorsteen met aan weerszijden in het dakschild een dakkapel.

Rechter zijgevel:

Deze gevel heeft op de begane grond een brede houten serre op een stenen basis en voorzien van gesneden stijlen en houten korbelen. De serre heeft een plat dak. Het gevelveld boven de serre heeft twee vensters met stolpramen.

Interieur:

Het interieur bevat nog enkele interessante onderdelen. In elke kamer zijn stucplafonds aanwezig. In drie kamers bevinden zich tevens nog de originele marmeren schouwen met niet originele kachels. De gang is bekleed met marmer. De tochtportaaldeur is in de jaren '30 aangebracht en bevat een glas-in-lood raam. De trappartij heeft gietijzeren spijlen en een gesneden eindbaluster. Het grote, na 1917 aangebrachte trappehuisvensters bevat een bijzonder glas in lood raam, dat mogelijk herplaatst is. Het kleurige raam, waarvan de maker niet bekend is, is ontworpen in een symmetrische aan de Art Nouveau verwante stijl, die vooruitloopt op de Art Deco stijl.

Reden van plaatsing:

Het pand bezit stedenbouwkundige waarde:

- als karakteristiek onderdeel van de uit deze periode bewaard gebleven villabebouwing aan het zuidelijk deel van de Kastanjelaan uit de tweede helft van de 19de eeuw (ensemblewaarde).

Het pand bezit architectuurhistorische waarde:

- omwille van de gaaf bewaard gebleven hoofdvorm, de detaillering en het materiaalgebruik;
- als goed voorbeeld van een villa met kenmerken van de voor de periode 1860-1880 karakteristieke eclectische stijl met neoclassicistische kenmerken.
- vanwege meerdere waardevolle en voor de gemeente Rheden zeldzame interieur

onderdelen zoals het fraaie glas-in-lood raam in het trappenhuis.

Voldoet aan de basisnormen a en b alsmede aan de meerwaarden 1b, 1d, 2a, 2c, 2d.
Op grond van bovenstaande voldoet het pand aan artikel 1, sub a, b en c van de gemeentelijke monumentenverordening.

Voorgevel villa – 2016 Foto: Jeannette Maandag / fotoclub Veluwezoom © CC BY-NC-ND